

Σκοπός του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (Ε.Κ.Π.Α.) είναι, μεταξύ άλλων, η παρακολούθηση των εξελίξεων στο πεδίο της διά βίου μάθησης, των σχετικών ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών, των θεσμικών μεταβολών και ρυθμίσεων, καθώς και η διαμόρφωση προτάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής και ανάπτυξης της διά βίου μάθησης (Ν.4957/2022).

Στο πλαίσιο αυτό, το Κέντρο εγκαινιάζει με το παρόν:

- Την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας αναφορικά με τις σχετικές πολιτικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, τις ενδεχόμενες μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τους τρόπους που αυτές οι μεταβολές επιδρούν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης.
- Την επισήμανση μελετών και παρουσίαση στατιστικών δεδομένων από έγκυρους φορείς (Ε.Ε, ΟΟΣΑ, CEDEFOP, ερευνητικά ινστιτούτα), καθώς και άλλες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που υλοποιούνται από θεσμικούς φορείς της Διά Βίου Μάθησης με στόχο την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σύμφωνα με τις ανάγκες της οικονομίας και της αγοράς εργασίας.

Οι εξελίξεις στη Διά Βίου Μάθηση είναι συνάρτηση των μεταβολών σε κοινωνικό, οικονομικό και εργασιακό επίπεδο και γι' αυτό συντελούνται με ραγδαίους ρυθμούς σε ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα. Ήδη, καθώς γράφονται αυτές οι γραμμές θα προκύπτουν νεότερες έρευνες και δημοσιεύσεις για τη Διά Βίου Μάθηση ή κατευθύνσεις σε θεσμικό και μη πλαίσιο.

Μία γρήγορη ματιά στο [Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο](#) μπορεί να μας δώσει μια ιδέα για την ιστορικότητα και τις βασικές πολιτικές που διαγράφονται στο εν λόγω πεδίο, καθώς και για την επιρροή των δυναμικών αυτών στην εγχώρια πραγματικότητα.

Ψήφισμα του Συμβουλίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης

Το εν λόγω [ψήφισμα](#) αναδεικνύει τη Διά Βίου Μάθηση ως στρατηγική προτεραιότητα για την περίοδο 2021-2030. Επισημαίνει ότι «καπαιτείται περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την παροχή ποιοτικής διά βίου μάθησης – ανάμεσα σε άλλα – μέσω της διασφάλισης της διαπερατότητας και της ευελιξίας μεταξύ των μαθησιακών διαδρομών σε διάφορες μορφές και επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και της επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης». Ταυτόχρονα, προκρίνεται η στήριξη της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης – μεταβάσεις που συνδέονται ευθέως με την ανάκαμψη από την πανδημία COVID -19. Συνιστάται τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, να προσεγγίσουν και να διαμορφώσουν ένα ποικιλόμορφο «φοιτητικό σώμα» προκειμένου οι διά βίου εκπαιδευόμενοι/ες να έχουν τη δυνατότητα διαρκούς ποιοτικής αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, να εξασφαλίζουν πρόσβαση στη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας, αλλά και να επιτύχουν την πολύπλευρη προσωπική τους ανάπτυξη.

ΜΑΪΟΣ 2024

NEWSLETTER

Lifelong guidance policy and practice in the EU: trends, challenges and opportunities

Η μελέτη με τίτλο [“Lifelong guidance policy and practice in the EU: trends, challenges and opportunities”](#) διεξήχθη για λογαριασμό της Ε.Ε. με στόχο να τροφοδοτήσει με προτάσεις και κατευθύνσεις την Επιτροπή μετά το 2020. Αναδεικνύει τη **σημασία συντονισμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο των επιμέρους πολιτικών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.**

Ειδικότερα διατυπώνει την ανάγκη:

- Διαμόρφωσης μιας «ολιστικής» κουλτούρας στην παροχή τέτοιων υπηρεσιών και όχι κατακερματισμού αυτών σε συγκεκριμένους τομείς ή ομάδες αναφοράς,
- Εμπλοκής των κοινωνικών εταίρων και των επαγγελματικών ενώσεων,
- Συνεχούς πληροφόρησης των φορέων παροχής τέτοιων υπηρεσιών αναφορικά με τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας,
- Αξιοποίησης των ΤΠΕ στην υπηρεσία της διά βίου μάθησης και καλλιέργειας ψηφιακών δεξιοτήτων στον γενικό πληθυσμό, καθώς και
- Βελτιστοποίησης της παρακολούθησης των εισροών και των εκροών διά βίου μάθησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για το 2023 Προοπτικές Δεξιότητων

Η έκδοση των [Προοπτικών Δεξιοτήτων του ΟΟΣΑ](#) για το 2023 εστιάζει στις αναγκαίες δεξιότητες για μια ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και επισημαίνει ότι, από το 2019 έως το 2030, **μεγαλύτερη ζήτηση θα παρουσιάσουν οι δεξιότητες που περιλαμβάνουν αλληλεπίδραση με Η/Υ, δημιουργική σκέψη, ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών, καθώς και οι δεξιότητες επικοινωνίας α/εντός και εκτός ενός οργανισμού και β/ σε διαφορετικά γλωσσικά περιβάλλοντα.**

Επιπλέον, η πανδημία COVID-19 κατέδειξε τη **σημασία του γραμματισμού σε ζητήματα υγείας** και, ειδικότερα, τη σημασία ικανότητας πρόσβασης, κατανόησης, αξιολόγησης και χρήσης πληροφοριών προκειμένου οι πολίτες να είναι σε θέση να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για την υγειονομική περίθαλψη και την πρόληψη ασθενειών.

Ως ειδικής σημασίας αναδεικνύεται, επίσης, η εκπαίδευση στα **ηθικά ζητήματα που αφορούν την Τεχνητή Νοημοσύνη (Artificial Intelligence - AI)**, δεδομένου του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζουν οι επαγγελματίες AI στις σύγχρονες κοινωνίες και οικονομίες. Στην έκδοση αναφέρεται ακόμη ότι άτομα από μη προνομιούχα κοινωνικό-οικονομικά περιβάλλοντα είναι λιγότερο πιθανό να αποκτήσουν επάρκεια σε ένα εύρος δεξιοτήτων ή τάσεων/συμπεριφορών που υποστηρίζουν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση μόνο από την τυπική τους εκπαίδευση.

Η χάραξη πολιτικών εκπαίδευσης που δίνουν έμφαση στην καλλιέργεια τέτοιου τύπου δεξιοτήτων μειώνουν την ευαλωτότητα αυτών των πληθυσμών απέναντι στις περιβαλλοντικές και τεχνολογικές μεταβολές και ενισχύουν την ισότητα και την κοινωνική ευημερία.

Διεθνείς Εξελίξεις στα επαγγέλματα και στις δεξιότητες και η θέση της Ελλάδας

Η εν λόγω μελέτη (2023) του Ινστιτούτου [Εργασίας της ΓΣΕΕ](#) παρουσιάζει τις τάσεις στα επαγγέλματα και τις δεξιότητες στον ελλαδικό χώρο σε έναν μεσοπρόθεσμο ορίζοντα μέχρι το 2025, εντοπίζοντας παράλληλα τις αποκλίσεις από το διεθνές γίγνεσθαι.

Αναδεικνύονται ως αναγκαίες οι δεξιότητες που «με δυσκολία θα μπορούσαν να υποκατασταθούν με χρήση τεχνολογικών μέσων και εργαλείων και σχετίζονται με ικανότητες σε επικοινωνία, ανθρώπινη εξυπηρέτηση και συνεργασία, δημιουργικότητα και κριτική σκέψη». Από την άλλη, ως φθίνουσες δεξιότητες «αναγνωρίζονται εκείνες που συνδέονται με συγκεκριμένα επαγγέλματα και ορισμένες εργασίες-καθήκοντα που μπορούν εύκολα να τυποποιηθούν και να πραγματοποιηθούν από μηχανικά μέσα».

Δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού στην ελληνική βιομηχανία

Η μελέτη για [την επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στην ελληνική βιομηχανία](#) (Απρίλιος 2024), που εκπονήθηκε από την Deloitte για λογαριασμό του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος σε συνεργασία με το Ινστιτούτο του ΣΒΕ, **εντοπίζει τις βασικές αδυναμίες** της ελληνικής πραγματικότητας στο εν λόγω πεδίο, **καταγράφοντας συγχρόνως βέλτιστες πρακτικές και επιτυχημένα παραδείγματα**. Καταλήγει, δε, σ' ένα ολοκληρωμένο πλέγμα 13 προτάσεων για τη βελτίωση του ευρύτερου πλαισίου που διέπει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων (reskilling & upskilling) του ανθρώπινου δυναμικού που απευθύνεται στην ελληνική βιομηχανία.

ΔΥΠΑ: Δεξιότητες του Εργατικού Δυναμικού στην Ελλάδα και Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας

Η [Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας](#) της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ, Οκτώβριος 2023) δίνει έμφαση **στην καταγραφή και, εν συνεχεία, στην κάλυψη του κενού που δημιουργείται από την αναντιστοιχία δεξιοτήτων ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά στην αγορά εργασίας και στην αξιοποίηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** για τον σκοπό αυτό. Η Στρατηγική επιδιώκει να ανταποκριθεί στις ταχύτερες κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις, τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές ειδικότερα μετά τη δυναμική είσοδο της τεχνητής νοημοσύνης, των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και της διαχείρισης και αξιοποίησης μεγάλου όγκου δεδομένων. Η στοχοθεσία της αποβλέπει στην ενίσχυση ενός πλέγματος προοπτικών που αφορούν κυρίως την αναβάθμιση α/ των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, β/ του επιπέδου δεξιοτήτων των θέσεων εργασίας των επιχειρήσεων και γ/ της επάρκειας των επιχειρήσεων σε πράσινες δεξιότητες.